

01.07.2023 r. – Obchody 454 rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej

„Historia jest nauczycielką życia”
Cyceron

1 lipca 2023 r. w Lublinie odbyły się uroczystości związane z obchodami 454 rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej. Unia Lubelska jest to porozumienie pomiędzy stanami Korony Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego zawarte 1 lipca 1569 na sejmie walnym w Lublinie. Unia połączyła tradycje i kultury różnych narodów żyjących we wspólnym państwie. Uznawana jest za jedno z ważniejszych wydarzeń w historii Polski i Europy. Król Polski Zygmunt August analizując fakt podpisania unii był przekonany, że wielkim wyzwaniom polityki międzynarodowej Korona i Wielkie Księstwo mogą sprostać wyłącznie razem w ścisłym sojuszu. Celem króla było nie tylko zapewnienie, że Unia nie rozpadnie się po jego bezpotomnej śmierci, ale również dążenie do stworzenia organizmu państwowego zdolnego przeciwstawić się nowym wyzwaniom. Akt Unii Lubelskiej zmieniał sytuację geopolityczną w całej Europie Środkowej, był też swego rodzaju eksperymentem ustrojowym o skali nieznaną wcześniej w historii.

Główna część lubelskich uroczystości odbyła się na Placu Litewskim pod pomnikiem Unii Lubelskiej. Słowo wstępne do zebranych wygłosił pełnomocnik prezydenta Lublina ds. kombatanów pan Zdzisław Niedbała. Następnie głos zabrali m.in.: Dyrektor Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej w Lublinie dr Marcin Gapski, który przedstawił historię zawarcia Unii Lubelskiej. Ambasador Republiki Litewskiej w Polsce Eduardas Borisovas stwierdził „Dla Litwy Unia Lubelska oznaczała przetrwanie idei państwowości i położyła fundament dla przyszłej państwowości Litwy już w XX stuleciu”. Wiceprezydent Miasta Lublin dr. Mariusz Banach. powiedział m.in.: „Dzisiaj wyciąganie wniosków z przeszłości na przyszłość jest nie tylko naszym prawem, ale absolutnym obowiązkiem”. Po okolicznościowych przemówieniach delegacje przedstawicieli służb mundurowych, władz wojewódzkich, samorządowych, stowarzyszeń kombatanckich, weteranów, pilsudczycy złożyły kwiaty pod Pomnikiem Unii Lubelskiej. Na zakończenie uroczystości lubelski hejnalista odegrał melodię „Amazing Grace” (Nim świt obudzi Noc). Kolejnym punktem obchodów było otwarcie wystawy czasowej w Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej pod tytułem „Obraz”. Ekspozycja jest premierową prezentacją twórczości Grupy OBRRAZ, skupiającej cenionych artystów, w większości profesorów wyższych uczelni artystycznych w Polsce. Następnie w Bazylice oo. Dominikanów pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika odbyła się msza święta w intencji 454 rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej. Tegoroczne obchody uświetnił koncert kameralny pt. „Sub Tuum Praesidium” – Pod Twoją obronę” w wykonaniu Chóru Kameralnego „Aidija” z Wilna pod dyktando Romualdasa Gražinisa – dyrektora artystycznego i założyciela grupy. Zwieńczeniem obchodów był pokaz multimedialny na fontannie pt. „Unia Narodów”, opowiadający o kształtowaniu się relacji pomiędzy Polską a Litwą i powstaniu jednej z najtrwalszych unii politycznych w historii.

Na zaproszenie organizatorów uroczystości w obchodach uczestniczył przedstawiciel Stowarzyszenie Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP Oddział Lublin im generała Tadeusza Góry kpt. mgr inż. Andrzej Dziurkowski.

Tekst: Andrzej Dziurkowski,
Zdjęcia: Andrzej Dziurkowski,